

Title	核エネルギー関係用語集（日本語－モンゴル語，モンゴル語－日本語）
Author(s)	箕原， 丈
Citation	モンゴル研究. 2013, 28, p. 89-98
Version Type	VoR
URL	https://doi.org/10.18910/102391
rights	
Note	

The University of Osaka Institutional Knowledge Archive : OUKA

<https://ir.library.osaka-u.ac.jp/>

The University of Osaka

核エネルギー関係用語集

(日本語－モンゴル語，モンゴル語－日本語)

箕原 丈

凡 例

～ 用例・準見出しの中の語の全部、または一部に変えて用いる。
→ 参照すべきものを示す。

核エネルギー関係用語集（日本語－モンゴル語）

	日本語	モンゴル語
あ	RI → 放射性同位元素（放射性同位体、ラジオ・アイソトープ）	
	IAEA	Олон Улсын Цөмийн Энергийн Агентлаг
	アイソトープ	изотоп
	压力容器	реакторын даралтат сав
	アルファ線	альфа туяа
	アレバ社	Арева корпораци
	安定ヨウ素剤	тогтвортой иодын бэлдмэл
	イエローケーキ	шар нунтаг
	一時保管	түр (хугацаанд) хадгалах
	遺伝子を傷つける	удамшлын генийг гажуудуулах, удамшлын генийг өөрчлөх
	ウラン	уран, ураан
	～原石	ураны хүдэр
	～鉱滓	ураны хаягдал шавар
	～鉱山	ураны орд
	～テイリン → ～鉱滓	
	～燃料体	ураны түлш
	～廃棄物	ураны хаягдал
	液化天然ガス	шингэрүүлсэн хий
	エックス線	рентген туяа
	エネルギー	эрчим хүч, энерги
	オイルショック	газрын тосны хямрал, нефтийн хямрал
	温室効果ガス	хүлэмжийн хий
か	加圧水型原子炉 (Pressurized Water Reactor)	даралтат усан реактор
	回収	буцааж авах, эргүүлж авах
	外部被曝	цацраг идэвхит бодисоор гаднаасаа хордох, биеийн гадна хэсэг цацраг туяанд өртөх, гадна хордолт
	解剖する	задлан хийх
	核イニシアチブ	Цөмийн санаачлага төсөл
	核エネルギー	цөмийн эрчим хүч
	核燃料	цөмийн түлш
	～サイクル	цөмийн түлшний цикл
	～再処理工場	цөмийн түлшийг дахин боловсруулах үйлдвэр
	～廃棄物	цөмийн түлшний хаягдал
	～リース	цөмийн түлшний лийзинг

か	格納容器	реакторын битүүмжит сав
	核の汚染	цөмийн бохирдол
	核廃棄物	цөмийн хаягдал
	核反応	цөмийн урвал
	～炉	цөмийн реактор
	核物質防護規定	цөмийн бодисоос хамгаалах заалт
	核分裂	цөмийн задрал
	核兵器不拡散条約	Цөмийн зэвсэг үл дэлгэрүүлэх гэрээ
	核融合	цөмийн синтез
	化石燃料	(чулуужсан) малтмал түлш
	火力発電	дулааны цахилгаан станц
	癌	хорт хавдар
	環境アセスメント	байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөний үнэлгээ
	環境モニタリング	байгаль орчны хяналт (шинжилгээ)
	ガンマ線	гамма туяа
	気候変動	уур амьсгалын өөрчлөлт
	基準値	жишиг хэмжээ, стандарт хэмжээ
	グレイ (Gy)	грей
	黒い雲	үхлийн үүл, үхлийн хар үүл
	軽水炉	хөнгөн усны реактор
	原子燃料 → 核燃料	
	原子力災害	цөмийн гамшиг
	原子力発電所	атомын цахилгаан станц (АЦС), цөмийн цахилгаан станц
	甲状腺	бамбай булчирхай
	高速増殖炉	хурдан нейтроны цөмийн реактор
	坑道	гүн суваг, шуудуу, цооногт
	鉱物資源	эрдэс баялаг, ашигт малтмалын баялаг
	高レベル放射性廃棄物(高濃度廃棄物、HLW)	өндөр төвшний цацраг идэвхит хаягдал
	国益	үндэсний эрх ашиг
	国際原子力機関 → IAEA	
	国民投票	бүх нийтийн санал асуулга
	国家機密	улсын өндөр зэрэглэлийн нууц
	混合酸化物燃料 → MOX 燃料	
さ	災害復興	гамшигт нэрвэгдсэн газрын сэргээн босголт
	採鉱	олборлолт
	最終処分	булшлах, хугацаагүй хадгалах, бүр хадгалах
	再処理	дахин боловсруулах

さ	再生可能エネルギー	сэргээгдэх эрчим хүч
	再転換	дахин хувиргах
	CFS	Цөмийн түлшний иж бүрэн үйлчилгээ, цөмийн түлш зээлдүүлэх үйлчилгээ
	シーベルト (Sv)	зиверт
	シェールガス	элсэн чулуун дахь цардсыг нэрж гаргах шингэрүүлсэн хий
	自然から受ける被曝量	байгалийн эх үүсвэрээс авах цацрагийн тун
	持続可能な発展	тогтвортой хөгжил
	死の灰	үхлийн үнс
	重水炉	хүнд усны реактор
	使用済み核燃料 (UNF)	ашигласан цөмийн түлш
	～プール	ашигласан цөмийн түлшийн агуулах
	除線作業	цацраг идэвхит бодис цэвэрлэх ажил
	処分	устгах
	推進する	дэмжих
	推定埋蔵量	нөөцний урьдчилсан тооцоо, нөөцний хэмжээний таамаг
	ストロンチウム	стронци
	成形加工	боловсруулах
	成人	насанд хүрэгч
	精製工場	ялган цэвэрлэх үйлдвэр
	精錬	баяжуулах
	石炭	нүүрс
	石油	газрын тос, нефт
	石油危機 → オイルショック	
	先住民	уугуул иргэд
	線量計	цацраг хэмжигч
た	地下資源	ашигт малтмал, гарзын баялаг
	地球温暖化	дэлхийн дулаарал
	蓄積する	хуримтлах
	地質調査	газрын судалгаа, эрэл хайгуул хийх
	地熱	газрын гүний дулаан (геотермал)
	中間貯蔵	түр (хугацаанд) хадгалах
	直接被曝	(цацраг идэвхит бодисын) шууд хордолт
	低線量	идэвхжил багатай цацраг
	低レベル放射性廃棄物	бага төвшний цацраг идэвхит хаягдал
	天然ウラン原石	байгалийн уран
	天然ガス	байгалийн хий
	転換	хувиргах
	電力会社	эрчим хүчний компани

た	トリチウム	трити
	トレンチ	гүн суваг, шуудуу
な	内部被爆	цацраг идэвхит бодисоор дотроосоо хордох, цацрагийн дотор хордолт
	ナトリウム	натри
	二酸化ウラン	ураны диоксид
	二酸化炭素	нүүрстөрөгчийн давхар исэл, нүүрс хүчил
	二次被曝(間接被曝)	(цацраг идэвхит бодисын) дам хордолт
	濃縮	баяжуулалт
	濃縮六フッ化ウラン	баяжуулсан ураны гексафторид
は	バイオマス	биомасс
	白血病	цус цагаан эстэх, цусны хорт хавдар
	半減期	хагас задралын үргэлжлэх хугацаа (үе)
	晩発性放射線障害	цацрагийн хожуу илрэх хордолт, цацраг идэвхит бодисын хожуу илрэх хор уршиг
	被曝	цацрагийн хордолт, цацраг идэвхит бодисоор хордох, цацраг идэвхит туяанд өртөх,
	被曝量	цацрагийн хордолтын хэмжээ, хүлээн авсан цацраг идэвхит бодисын хэмжээ
	表層水	гадаргууны ус
	プルトニウム	плутон
	平和利用	энх тайвны зорилгоор ашиглах
	ベータ線	бетта туяа
	ベクレル (Bq)	беккерель
	変異	өөрчлөлт орох
	放射性元素	цацраг идэвхит элемент
	放射性同位元素	цацраг идэвхит изотоп
	放射性廃棄物	цацраг идэвхит хаягдал
	放射性ヨウ素	цацрагт иод
	放射線	цацраг (идэвхит) туяа
	～防護服	цацраг туяанаас хамгаалах хувцас
	放射能汚染	цацрагийн бохирдол
	ボーリング	өрөмдлөг хийх
ま	マイクロシーベルト	микрозиверт
	メルtdown	цөмийн түлш хайлах
	MOX 燃料	уран-плутони холимог түлш
	モニタリング・ポスト	мониторингийн хэмжигч
ら	ラジオ・アイソトープ → 放射性同位元素	

ら	ラドン	радон хий
	冷却剤	хүргүүлэх бодис
	劣化ウラン	ядуурсан уран
	～廃棄物	ядуурсан ураны хаягдал
	六フッ化ウラン	ураны гексафторид
	炉心	реакторын гол хэсэг
	露天掘り	ил уурхай, уурхайн ил малтлага

核エネルギー関係用語集（モンゴル語－日本語）

	モンゴル語	日本語
а	альфа туяа	アルファ線
	Арева корпораци	アレバ社
	атомын цахилгаан станц (АЦС), цөмийн цахилгаан станц	原子力発電所
	ашигласан цөмийн түлш	使用済み核燃料 (UNF)
	ашигласан цөмийн түлшийн агуулах	使用済み核燃料プール
	ашигт малтмал, гарзын баялаг	地下資源
б	бага төвшний цацраг идэвхит хаягдал	低レベル放射性廃棄物
	байгалийн уран	天然ウラン原石
	байгалийн хий	天然ガス
	байгалийн эх үүсвэрээс авах цацрагийн тун	自然から受ける被曝量
	байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөний үнэлгээ	環境アセスメント
	байгаль орчны хяналт (шинжилгээ)	環境モニタリング
	бамбай булчирхай	甲状腺
	баяжуулалт	濃縮
	баяжуулах	精鍊
	баяжуулсан ураны гексафторид	濃縮六フッ化ウラン
	беккерель	ベクレル (Bq)
	бетта туяа	ベータ線
	биомасс	バイオマス
	боловсруулах	成形加工
	булшлах, хугацаагүй хадгалах, бүр хадгалах	最終処分
	буцааж авах, эргүүлж авах	回収
	бүх нийтийн санал асуулга	国民投票
г	гадаргууны ус	表層水
	газрын гүний дулаан (геотермал)	地熱
	газрын судалгаа, эрэл хайгуул хийх	地質調査
	газрын тос, нефт	石油
	газрын тосны хямрал, нефтийн хямрал	オイルショック, 石油危機
	гамма туяа	ガンマ線
	гамшигт нэрвэгдсэн газрын сэргээн босголт	災害復興
	грей	グレイ (Gy)
	гүн суваг, шуудуу	トレンチ
	гүн суваг, шуудуу, цооногт	坑道
д	даралтат усан реактор	加圧水型原子炉 (Pressurized Water Reactor)
	дахин боловсруулах	再処理

д	дахин хувиргах	再転換
	дулааны цахилгаан станц	火力発電
	дэлхийн дулаарал	地球温暖化
	дэмжих	推進する
ж	жишиг хэмжээ, стандарт хэмжээ	基準値
з	задлан хийх	解剖する
	зиверт	シーベルト (Sv)
и	идэвхжил багатай цацраг	低線量
	изотоп	アイソトープ
	ил уурхай, уурхайн ил малтлага	露天掘り
м	микрориверт	マイクロシーベルト
	мониторингийн хэмжигч	モニタリング・ポスト
н	насанд хүрэгч	成人
	натри	ナトリウム
	нөөцний урьдчилсан тооцоо, нөөцний хэмжээний таамаг	推定埋蔵量
	нүүрс	石炭
	нүүрстөрөгчийн давхар исэл, нүүрс хүчил	二酸化炭素
о	олборлолт	採鉱
	Олон Улсын Цөмийн Энергийн Агентлаг	IAEA, 国際原子力機関
ө	өндөр төвшний цацраг идэвхит хаягдал	高レベル放射性廃棄物(高濃度廃棄物、HLW)
	өөрчлөлт орох	変異
	өрөмдлөг хийх	ボーリング
п	плутон	プルトニウム
р	радон хий	ラドン
	реакторын битүүмжит сав	格納容器
	реакторын гол хэсэг	炉心
	реакторын даралтат сав	压力容器
	рентген туяа	エックス線
с	стронци	ストロンチウム
	сэргээгдэх эрчим хүч	再生可能エネルギー
т	тогтвортой иодын бэлдмэл	安定ヨウ素剤
	тогтвортой хөгжил	持続可能な発展
	трیتی	トリチウム
	түр (хугацаанд) хадгалах	中間貯蔵
у	удамшлын генийг гажуудуулах, удамшлын генийг өөрчлөх	遺伝子を傷つける
	улсын өндөр зэрэглэлийн нууц	国家機密

у	уран, ураан	ウラン
	уран-плутони холимог түлш	MOX 燃料, 混合酸化物燃料
	ураны гексафторид	六フッ化ウラン
	ураны диоксид	二酸化ウラン
	ураны орд	ウラン鉱山
	ураны түлш	ウラン燃料体
	ураны хаягдал	ウラン廃棄物
	ураны хаягдал шавар	ウラン鉱滓, ウランテイリン
	ураны хүдэр	ウラン原石
	устгах	処分
	уугуул иргэд	先住民
	уур амьсгалын өөрчлөлт	気候変動
ү	үндэсний эрх ашиг	国益
	үхлийн үнс	死の灰
	үхлийн үүл, үхлийн хар үүл	黒い雲
х	хагас задралын үргэлжлэх хугацаа (үе)	半減期
	хорт хавдар	癌
	хөнгөн усны реактор	軽水炉
	хувиргах	転換
	хурдан нейтроны цөмийн реактор	高速増殖炉
	хуримтлах	蓄積する
	хүлэмжийн хий	温室効果ガス
	хүнд усны реактор	重水炉
	хүргүүлэх бодис	冷却剤
ц	цацраг (идэвхит) туяа	放射線
	цацраг идэвхит бодис цэвэрлэх ажил	除線作業
	цацраг идэвхит бодисоор гаднаасаа хордох, биеийн гадна хэсэг цацраг туяанд өртөх, гадна хордолт	外部被曝
	цацраг идэвхит бодисоор дотроосоо хордох, цацрагийн дотор хордолт	内部被曝
	(цацраг идэвхит бодисын) дам хордолт	二次被曝(間接被曝)
	(цацраг идэвхит бодисын) шууд хордолт	直接被曝
	цацраг идэвхит изотоп	放射性同位元素, 放射性同位体, RI (ラジオ・アイソトープ)
	цацраг идэвхит хаягдал	放射性廃棄物
	цацраг идэвхит элемент	放射性元素
	цацраг туяанаас хамгаалах хувцас	放射線防護服
	цацраг хэмжигч	線量計
	цацрагийн бохирдол	放射能汚染
	цацрагийн хожуу илрэх хордолт, цацраг идэвхит бодисын хожуу илрэх хор уршиг	晩発性放射線障害

ц	цацрагийн хордолт, цацраг идэвхит бодисоор хордох, цацраг идэвхит туяанд өртөх,	被曝
	цацрагийн хордолтын хэмжээ, хүлээн авсан цацраг идэвхит бодисын хэмжээ	被曝量
	цацрагт иод	放射性ヨウ素
	цөмийн бодисоос хамгаалах заалт	核物質防護規定
	цөмийн бохирдол	核の汚染
	цөмийн гамшиг	原子力災害
	цөмийн задрал	核分裂
	Цөмийн зэвсэг үл дэлгэрүүлэх гэрээ	核兵器不拡散条約
	цөмийн реактор	核反応炉
	Цөмийн санаачлага төсөл	核イニシアチブ
	цөмийн синтез	核融合
	цөмийн түлш	核燃料, 原子燃料
	цөмийн түлш хайлах	メルトダウン
	цөмийн түлшийг дахин боловсруулах үйлдвэр	核燃料再処理工場
	Цөмийн түлшний иж бүрэн үйлчилгээ, цөмийн түлш зээлдүүлэх үйлчилгээ	CFS
	цөмийн түлшний лийзинг	核燃料リース
	цөмийн түлшний хаягдал	核燃料廃棄物
	цөмийн түлшний цикл	核燃料サイクル
	цөмийн урвал	核反応
	цөмийн хаягдал	核廃棄物
	цөмийн эрчим хүч	核エネルギー
	цус цагаан эстэх, цусны хорт хавдар	白血病
ч	(чулуужсан) малтмал түлш	化石燃料
ш	шар нунтаг	イエローケーキ
	шингэрүүлсэн хий	液化天然ガス
э	элсэн чулуун дахь цардсыг нэрж гаргах шингэрүүлсэн хий	シェールガス
	энх тайвны зорилгоор ашиглах	平和利用
	эрдэс баялаг, ашигт малтмалын баялаг	鉱物資源
	эрчим хүч, энерги	エネルギー
	эрчим хүчний компани	電力会社
я	ядуурсан уран	劣化ウラン
	ядуурсан ураны хаягдал	劣化ウラン廃棄物
	ялган цэвэрлэх үйлдвэр	精製工場